

Evangelická teologická fakulta UK v Praze

Posudek vedoucí bakalářské práce

Název práce: Výkon sociální práce v systému pomoci v hmotné nouzi – zkušenosti z kontaktního pracoviště Úřadu práce v Jirkově

Jméno a příjmení studentky: Nicol Hlavatá, DiS.

Vedoucí: Mgr. Iva Frydrychová

Oponent: Mgr. Jan Matěj Bejček, DiS.

Text posudku:

Předkládaná bakalářská práce přináší zajímavé téma, kterým je oblast výkonu sociální práce v rámci agendy dávek v hmotné nouzi, představené na konkrétním příkladu v rámci kontaktního pracoviště Úřadu práce v Jirkově. Téma je zvoleno vhodně, je zajímavé už i proto, že ačkoli je v praxi kladen důraz na roli sociální práce při práci s osobami v hmotné nouzi, na samotnou realizaci není příliš prostor. Autorka vychází ze své vlastní zkušenosti sociální pracovnice na odd. dávek v hmotné nouzi na kontaktním pracovišti úřadu práce. Jedná se o přepracovanou a upravenou práci, ve které se autorka snažila zohlednit doporučení vedoucí a oponenta práce z předchozích posudků.

Trochu matoucí může být to, že autorka v anotaci vytyčuje tři cíle, v úvodu několik cílů oproti úvodu. V úvodu pak uvádí: „*Cílem této práce je poukázat na to, že sociální pracovník pouze nevyplácí dávky hmotné nouze, ale realizuje sociální práci a využívá nástrojů systému pomoci v hmotné nouzi. Dále popisují práci sociálního pracovníka kontaktního pracoviště v Jirkově v rámci vybraných metod a přístupu. Cílem je poukázat na sociální práci sociálních pracovníků hmotné nouze v Jirkově na konkrétních případových studiích.*“ (str. 8)

Rozsah práce doznal změn, obsahově byla zkrácena, přičemž předkládaná verze obsahuje 3 kapitoly (původně 9). Bakalářská práce obsahuje teoretickou část (kapitoly 1 a 2) a část praktickou (kapitola 3), přičemž ta je tvořena případovými studii. Kapitola 1 popisuje zjednodušeně systém sociálního zabezpečení v České republice a vymezuje postavení dávek v hmotné nouzi v rámci tohoto systému. Kapitola 2 se věnuje sociální práci, popisu činnosti sociálního pracovníka v rámci agendy dávek v hmotné nouzi, definici cílových skupin odd. dávek v hmotné nouzi, ale také např. využívání konkrétních metod a přístupů na ÚP. Sociální práci jako takovou však autorka popisuje v jednom odstavci, přičemž pod čarou na str. 22 odkazuje na „*Profesionální komoru sociálních pracovníků*“ (jedná se o *Profesní komoru sociálních pracovníků*). Následuje zjednodušený výklad etického problému a etického dilematu bez bližšího vysvětlení, proč tak autorka činí právě v tomto místě práce. Takových nejasností je v této kapitole více, a přestože by vzhledem k volbě tématu měla být kapitolou sěžejní, vnímám ji jako nejvíce problematickou co do odbornosti (např. podání zjednodušených informací apod.).

Kapitola 3 je empirickou částí práce a je tvořena případovými studii s různými cílovými skupinami, resp. klienty odd. dávek v hmotné nouzi. Případové studie jsou přehledně strukturovány a dobře ilustrují to, že sociální pracovník není pouze „úředníkem“ rozhodujícím o výplatě dávek, ale i jakýmsi průvodcem nepříznivou sociální situací klienta, kterou mu pomáhá překonat.

Formální stránka práce:

Po formální stránce práce obsahuje některé chyby, např. chybná interpunkce, překlepy. Autorka pracuje s více zdroji, ať již knižními, elektronickými nebo dalšími materiály, jako jsou např. interní metodiky. Na zdroje se snaží odkazovat, ne vždy je ale parafrázovaná informace pro čtenáře srozumitelná. V práci je využit jeden zahraniční zdroj.

Předkládaná bakalářská práce byla konzultována dostatečně, dalo by se říci, že až nadstandardně, přesto se však některé nedostatky nepodařilo odstranit.

Závěr: Z předložené práce je zřejmé, že se autorka o danou problematiku zajímá, že je její snahou poukázat na to, že pracovníci odd. dávek v hmotné nouzi pouze nevyplácejí sociální dávky, ale že s klienty pracují individuálně dle jejich potřeb a pomáhají jim při řešení jejich nepříznivé sociální situace. Práce však má své limity především po odborné stránce, jako jsou jednoduché, nepřesné, neobratné či zavádějící formulace, místy na sebe informace nenavazují apod. Např.: „*O dávkách pomoci v hmotné nouzi rozhodují a vyplácejí příslušné krajské pobočky Úřadu práce ČR. Dále kontaktní pracoviště, na kterých dochází k přímému kontaktu s klientem.*“ (str. 15) Problematická se jeví práce se zdroji, resp. dovednost ze zdrojů volit relevantní informace, zpracovávat je a komparovat.

Práce vykazuje výše uvedené nedostatky, kterých by se student bakalářského programu měl vyvarovat, nicméně je zřejmé, a to oceňuji, že se autorka intenzivně snažila o nápravu. Přes výše popsané problematické oblasti práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako dostatečnou (E) v závislosti na výsledku obhajoby.

Otázky k obhajobě:

1. Kdo a jakým způsobem rozhoduje o tom, jaký přístup bude při individuální práci s klienty kontaktního pracoviště ÚP v Jirkově využit (pozn. autorka v textu zmiňuje úkolově orientovaný přístup).
2. Kdo určuje, resp. kde je vymezeno, jaké činnosti mají sociální pracovníci odd. dávek v hmotné nouzi na úřadu práce v rámci své agendy vykonávat a v jakém rozsahu (ve vztahu např. k popisovaným aktivitám jako je nákup, zajišťování lékaře apod.).
3. Vnímá autorka rozdíl mezi sociálním pracovníkem odd. hmotné nouze a sociálním pracovníkem obce, případně jaký.
4. Co by podle autorky pomohlo k tomu, aby na všech pracovištích dávek v hmotné nouzi byl takový prostor pro výkon sociální práce?

V Praze dne 13. 6. 2022

Mgr. Iva Frydrychová